

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând, fără participarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia și de către avocatul Doroftei Roman în numele succesoriului părții vătămate Baraghin Nina, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 februarie 2022, în cauza penală în privința lui,

Ceavdari Saveli XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 23.10.2019 – 14.07.2021;

Instanța de apel: 16.08.2021 – 10.02.2022;

Instanța de recurs: 13.06.2022 – 02.11.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Central din 14 iulie 2021, Ceavdari Saveli a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit.b) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate cu activitatea medicală pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 90 alin. (1), (2) Cod penal, pedeapsa cu închisoare aplicată în privința lui Ceavdari Saveli nu va fi executată dacă în termenul de probă de 2 (doi) ani pe care l-a fixat instanța de judecată, inculpatul Ceavdari Saveli nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Executarea sentinței a fost pusă pe seama Biroului de Probațiune de la locul de trai al lui Ceavdari Saveli.

În privința lui Ceavdari Saveli a fost aleasă măsura preventivă sub formă de obligarea de a nu părăsi țara, până la intrarea sentinței în vigoare.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Ceavdari Saveli fiind medic în secția de primire a IMSR SR Comrat, împuternicit de stat să asigure protecția sănătății publice, inclusiv în domeniul protecției sănătății prin sistemul de acordare a asistenței medicale de urgență, și obligat să acorde asistență medicală la timp și de înaltă calitate, și care era de gardă, conform programului aprobat al instituției medicale, cu încălcarea prevederilor Protocolului clinic național nr. 50 (PCN-50) „Infecțiile respiratorii virale acute”, aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr.131 din 21 februarie 2017, precum și pct. 3.8 fișei de post a medicului de

gardă, aprobată prin ordinul Directorului IMSP SR Comrat nr. 102 din 07 august 2017, a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, a evaluat în mod eronat starea de fapt și nu a acordat la timp asistență medicală minorului XXXXX născut la XXXXX, predat la XXXXX, în jurul orei 21.00, la secția de primire a IMSP SR Comrat, și nu l-a internat, în urma cărui fapt, la XXXXX la ora 02.45, a survenit decesul lui XXXXX de la infecția virală acută generalizată, cu afecțiunea sistemului respirator și cardiovascular.

Conform expertizei medico-legale complexe nr. XXXXX din 16 ianuarie 2019, copilul XXXXX a fost diagnosticat cu o boală sub forma unei infecții virale acute generalizate, cu o leziune predominantă a sistemului respirator și cardiovascular. Reședind din diagnosticul preliminar stabilit de către medicul de familie la XXXXX.: „Gastroenterita acută. Sindrom hipertermic”, copilul a avut nevoie de internare la prima vizită la secția de primire a IMSP SR Comrat la XXXXX, pentru a clarifica diagnosticul clinic și tactica de tratament, ținând cont de categoria de vârstă până la un an (Infecțiile respiratorii virale acute: adenovirozele; paragripa și infecția cu virusul respirator sincițial la copil», PCN-50, Chișinău 2017).

Neinternarea în spital la timp pentru o examinare complexă, în ziua în care copilul a fost îndrumat de către medicul de familie, a contribuit la stabilirea cu întârziere a unui diagnostic clinic, ceea ce a dus la dezvoltarea în continuare a complicațiilor bolii de bază Șoc infecțios toxic (ȘIT) de gradul 2-3, necompensat. Încălcarea echilibrului hidro-electrolitic de grad sever cu tulburări circulatorii de gradul 3 Insuficiență respiratorie acută de gradul 2-3. Edem al creierului. Gastroenterită acută. Sindromul Reye? (encefalopatie asociată cu afectarea ficatului). Sindromul Waterhouse (insuficiență suprarenală). Agonie. Sindromul DIC, din cauza cărora a survenit decesul pacientului.

Tratamentul acordat în perioada de internare a copilului în spital la XXXXX, ora 01.10, a corespuns diagnosticului clinic stabilit, iar măsurile de resuscitare luate (medicamentale, instrumentale) au fost corecte și adecvate. Decesul copilului XXXXX, născut la XXXXX, a survenit din cauza infecției virale generalizate însoțite de pneumonie interstițială, miocardită difuză interstițială, complicată de șoc toxic infecțios cu sindrom trombohemoragic, ceea ce este confirmat de datele constatării medico-legale și datele constatării histologice. Internarea în spital la timp și asistența medicală calificată ar putea majora șansele de a salva viața copilului. Motivele de bază de survenire a decesului au fost: gravitatea bolii; neadresarea la timp la medic; spitalizare tardivă.

Astfel, prin acțiunile sale Ceavdari Saveli a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 213 lit. b) Cod penal, adică încălcarea din neglijență de către medic a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, dacă aceasta a cauzat decesul pacientului.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Ceavdari Saveli, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță prin care Ceavdari Saveli să fie achitat.

3.1 În motivarea cererii de apel avocatul Ahmedov Ruslan a invocat că, își exprimă dezacordul față de învinuirea adusă prin presupusele încălcări ale „regulilor” admise de către inculpat, specificate în învinuire.

A menționat că, inculpatul a fost acuzat de încălcarea țintei stabilite prin Legea organică nr. 411 din 28.03.1995 ocrotirii sănătății. Totuși, precizează că nu există nicio lege indicată de procuror, sau mai bine zis Legea ocrotirii sănătății nr. 625-HP din 02 iulie 1991, a existat până la 30 mai 2008, după ce, în baza Legii RM nr. 280-XVI din 14.12.2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a fost abrogată. Mai mult ca atât, după cum a fost stabilit de către acesta că în Ordonanță privind atragerea acestuia în calitate de învinuit și în rechizitoriu nu trebuie să fie clar indicate actele normative în general, ci litere specifice, paragrafe, alineate, părți, articole ale actelor normative ale căror încălcare este imputată persoanei trase la răspundere, pentru ca aceasta să înțeleagă de ce anume este acuzat.

A susținut că, organul de urmărire penală a făcut trimitere la prevederile Protocolului clinic național nr. 50 (PCN-50) „Infecțiile respiratorii virale acute la copil”, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 131 din 21 februarie 2017, însă, lipsește la materialele dosarului Protocolul clinic național nr. 50, iar în învinuirea înaintată inculpatului nu se face referire la vreun punct din Protocolul clinic național nr. 50, care ar obliga inculpatul să-l spitalizeze pe Damir Anderjanov, care s-a adresat după asistență medicală.

A relevat că, inculpatului i-a fost imputată încălcarea pct. 3.8 a fișei de post al medicului de gardă, aprobată prin ordinul Directorului IMSP SR Comrat nr. 102 din 07.08.2017. După cum reiese din pct. 3.8 din capitolul 3 fișei de post al medicului de gardă, ce reglementează atribuțiile medicului de gardă, medicul de gardă „în cazurile necesare, rezolvă chestiunile legate de internare, externare a pacienților din spital, transferare în alte secții și spitale, organizează apelul consultanților, echipelor de specialitate etc. Este interzisă transferarea pacienților grav bolnavi de la SARTI în zilele de odihnă și de sărbători fără acordul șefului secțiilor de specialitate”. (f.d. 60)

A specificat că, nu este clar ce obligație nu a îndeplinit inculpatul, întrucât în acest punct, prin virgulă, sunt indicate un șir de acțiuni pe care medicul de gardă este obligat să le întreprindă. Dacă urmărim textul acuzației, atunci, cel mai probabil, organul de urmărire penală are în vedere îndatorirea medicului de gardă, în cazurile necesare, să rezolve chestiunea cu privire la internare. Între timp, careva referințe la acte normative, la reguli și metode specifice de acordare a asistenței medicale care reglementează conceptul de „cazuri necesare” sau obligațiile medicului de gardă al secției de primire în internarea minorului XXXXX, care a fost adus în secția de primire în timpul adresării inițiale, organul de urmărire penală nu a făcut. Totodată, este absolut de neînțeles pentru partea apărării conform căror considerente prima instanță în mod repetat indică în sentința atacată imperativitatea Protocolului clinic național nr. 50 în ceea ce privește internarea copiilor mici (până la 18 luni). În realitate, Protocolul clinic național nr. 50 prevede o astfel de obligație doar în cazul formelor severe de infecții respiratorii virale acute la copiii mici, iar gravitatea formei infecțiilor respiratorii virale acute la copii este

determinată reieșind din pașii concreți consecutivi pe care medicul trebuie să le urmărească pentru a o constata.

A declarat că, după cum rezultă din materialele dosarului penal, în special, Registrul de primire a pacienților și renunțării spitalizării nr. 15 (f.d. 56-59), în timpul vizitei inițiale a lui XXXXX la secția de primire a IMSP SR Comrat, acesta a avut febră 37,5 de grade Celsius, iar medicul Ceavdari Saveli a făcut următoarea înregistrare: „Pielea este curată, uscată. Plângeri din cuvintele mamei, febra corpului copilului a crescut dimineața, a eructat o dată dimineața. Au fost la centrul medicilor de familie. După primirea antipireticului, febra corpului a scăzut, starea copilului s-a îmbunătățit. Seara a fost din nou o creștere a febra corpului. Mama nu are alte plângeri. Starea copilului este satisfăcătoare”.

A indicat că, declarațiile lui Ceavdari Saveli depuse în cadrul procesului sunt absolut identice cu înregistrarea făcută în ziua în care XXXXX avea nevoie de asistență medicală. De asemenea, atrage atenția asupra faptului că Registrul nu conține careva informație referitor la faptul că cineva ar fi trimis copilul la spitalizare.

A considerat ca fiind neîntemeiate concluziile instanței de judecată, care a fost de acordă cu argumentele martorilor audiați Arabadjihi M.Gh. și Dușcova S., privind faptul că Trimitere-extras a medicului de familie de internarea copilului a fost depusă lui Ceavdari S.A. După cum reiese din delarațiile Dușcova S., ei nu i-au dat medicului Trimitere-extras al medicului de familie, deoarece el nici măcar nu s-a uitat în această trimitere, chipurile i-ar fi arătat-o. După cum reiese din delarațiile medicului de familie Arabadji M.X., aceasta a examinat copilul, starea lui era gravă, a examinat copilul la ora 15:00 la XXXXX și simptomele constatate erau obligatorii pentru internare. Totodată, medicul Arabadji M.X. nu a putut explica de ce nu a luat măsuri de internare a copilului, de ce nu a chemat Ambulanța pentru trimiterea urgentă a copilul la spitalizare, dar ea a scris o rețetă pentru achiziționarea de antipiretice și a trimis acasă, spunând că dacă febra nu va scade, doar atunci să se adreseze la spital.

De asemenea, a considerat că afirmația instanței de judecată precum că Ceavdari Saveli și martorul Cîrma T. nu neagă acel fapt că au văzut această Trimitere-extras de la medicul de familie, nu corespunde realității. Ceavdari Saveli a depus declarații univoce în această parte precum că nu a vazut nicio trimitere-extras de la medicul de familie la prima vizită în secția de primire la ora 21:00, nu i-au aratat-o, ci din cuvintele mamei copilului și ale mătușii acestuia, el a înțeles că în acea zi copilul a fost examinat de medicul de familie și i-a prescris antipiretice. Martorul Cîrma T. de asemenea a explicat că nu a văzut ca lui Ceavdari Saveli să-i fie arătată trimiterea. Totodată, atât Ceavdari Saveli, cât și Cîrma T. au explicat că au văzut trimiterea medicului de familie abia după a doua adresare - la 26.06.2018. Acesta a reținut că diagnosticul pus de medicul de familie a fost confirmat și de medicul Ceavdari Saveli, însă starea copilului la vizita inițială nu era gravă, în legătură cu ce, în baza Protocolului clinic național nr. 50, internarea acestuia nu era obligatorie, iar de către medicul Ceavdari Saveli au fost întreprinse toate măsurile prevăzute de Protocolul susmenționat. În conformitate cu Protocolul susmenționat (f.d.100-101), și anume caseta C.1.1. „Algoritm de conduită și

diagnostic a pacientului cu IRVA”, medicul, acționând în conformitate cu protocolul de conduită a pacientului, îl conduce conform protocolului.

A afirmat că, în primul rând medicul determină prezența febrei, pulsului, respirației, stării generale, examinează pielea pentru a determina starea generală a pacientului și prezența intoxicației. În lipsa semnelor intoxicației pronunțate, ca în acest caz, în momentul vizitei inițiale a lui XXXXX la secția de primire (febra 37,5 de grade Celsius, pulsul 142, frecvența respiratorie 41), se poate de stabilit prezența paragripei sau infecției respiratorii sincițiale. Aceste boli apar în cazuri severe cu simptome de laringită sau laringotraheită. Dacă aceste simptome sunt prezente, atunci medicul trebuie să concluzioneze că există paragripa, dacă nu există simptome, atunci trebuie să concluzioneze că există infecția respiratorie sincițială. În acest caz particular, nu au avut loc simptome de laringotraheită și laringită, așa că medicul a ajuns la concluzia că este necesar să conducă clientul conform protocolului, cu concluzia că este prezentă infecția respiratorie sincițială, care se caracterizează prin bronșiolită la copii de vârstă fragedă. Și, în sfârșit, pentru a rezolva problema necesității de spitalizare imediată sau de tratament ambulatoriu, medicul trebuie să identifice sau să excludă următoarele simptome: dispnee expiratorie (dispnee la expirare), tahipnee (respirație rapidă - peste normă), cianoză (cianoză a pielii), apnee (suspendarea respirației). În lipsa acestor simptome, ca și în cazul de față, medicul trebuie să recomande tratament ambulatoriu, așa cum și a procedat medicul Ceavdari S.X.

A atenționat că în timpul celei de a doua adresări a lui XXXXX pentru acordarea asistenței medicale și chemarea brigăzii de Ambulanță, după cum reiese din fișa de apel a asistenței medicale de urgență nr. 372010 din 26.06.2018 (f.d. 51-52), brigada de Ambulanță a fost chemată la ora 00.36, copilul a fost livrat la IMSP SR Comrat la ora 01.10. Starea copilului a fost evaluată la momentul examinării sale la sosirea la locul de chemare ca fiind o stare de gravitate medie (p. 9.2.), a fost diagnosticat IRVA de formă medie (p. 11), mama copilului s-a plâns de febră ridicată, poftă de mâncare scăzută, copil neliniștit, copilul s-a îmbolnavit la 25.06.2018, a primit tratament ambulatoriu, temperatura corpului 38,2 de grade Celsius (p. 16). Copilul la momentul examinării la locul chemării era cu pielea palidă, uscată și caldă (fără semne de cianoză) - (p. 21).

Totodată, la momentul internării sale la secția de primire la IMSP SR Comrat, starea copilului s-a înrăutățit mult, ceea ce indică o formă fulminantă a evoluției bolii, care a fost confirmată în timpul audierii martorului Mavrodi V.X, arătând că starea agonală a copilului s-ar putea dezvolta în câteva minute.

A considerat că drept dovadă fundamentală în dosarele de acest gen servește raportul expertizei medico-legale, în care experții ar trebui să stabilească cauza decesului, încălcării de către medic sau de către un alt lucrător medical a unor puncte specifice ale regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale care sunt în relație cauzală cu survenirea decesului.

A relevat că, procurorul a considerat că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii ce i se încredințează a fost dovedită prin raportul de expertiză medico-legală complexă nr. XXXXX din XXXXX, chiar citind rezultatele expertizei menționate în Ordonanța de atragerea lui în calitate de învinuit. Evaluând această probă, consideră

că această dovedește faptul survenirii decesului, dar nu dovedește vinovăția clientului său în săvârșirea infracțiunii.

A atenționat că, din raportul expertului rezultă că decesul lui XXXXX a survenit în urma unei infecții virale generalizate, însoțită de pneumonie interstițială, miocardită difuză interstițială, complicată de șoc toxic-infecțios cu sindrom trombohemoragic. Experții indică cauza principală a decesului: gravitatea bolii, neadresarea la timp la medic, spitalizare tardivă. În același timp, experții, în raportul său au indicat că spitalizarea la timp și asistența medicală calificată nu ar putea decât să crească șansele de a salva copilul, fără a da un răspuns univoc, având în vedere gravitatea bolii și neadresarea la timp la medic, că s-ar fi obținut un astfel de rezultat. Experții în raport au indicat că copilul a avut nevoie de internare la momentul vizitei inițiale, referindu-se la faptul că la 25 iunie 2018, medicul de familie a pus un diagnostic preliminar: „Gastroenterită acută. Sindrom hipertermic”, pentru clarificarea diagnosticului clinic și a tacticilor de tratament, cu referire la Protocolul național nr. 50. Totodată, experții nu indică la ce punct din Protocolul național nr. 50 se referă, ceea ce l-ar obliga pe Ceavdari Saveli să spitalizeze copilul. Mai mult ca atât, după cum rezultă din declarațiile lui Ceavdari Saveli și ale Tatianeî Cîrma, care au examinat copilul, precum și din anamneza primită de la rudele copilului nu au avut loc careva temeieri pentru a pune acest diagnostic.

A susținut că, experții la întrebările formulate în Ordonanță (întrebările nr. 12 și nr. 13), și anume: există oare o relație directă de cauzalitate între greșelile admise în tratament și survenirea decesului; care a fost motivul de bază în survenirea decesului: gravitatea bolii sau erorile făcute în diagnostic și tratament, ei au răspuns în așa mod încât nu au fost admise erori în diagnostic și tratament atunci când XXXXX a fost adus la IMSP SR Comrat! Pe lângă cele menționate, experții au indicat că bolile care au dus la survenirea decesului copilului au o formă fulminantă, citând în același timp date de la Organizația Mondială a Sănătății, conform cărora 4,5 milioane de oameni în lume mor în fiecare an din cauza IRVA și a complicațiilor acestora, dintre care 4 milioane sunt copii sub 5 ani (proporția deceselor sub 1 an este de 66%). În 75% din cazuri, motivul decesului la copii de la IRVA este pneumonia. Astfel, din raportul expertului nu rezultă faptul că inculpatul Ceavdari Saveli ar fi săvârșit vreo încălcare a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, care ar fi într-o relație directă de cauzalitate cu consecințele survenite.

A considerat foarte straniu raportul expertizei medico-legale complexe nr. XXXXX din 16 ianuarie 2019, și anume poziția experților care au folosit declarațiile persoanelor audiate de organul de urmărire penală (date subiective) la emiterea raportului asupra întrebărilor formulate de organul de urmărire penală. El consideră că concluzia expertului poate fi bazată doar pe date obiective, și nu pe date subiective.

A atras atenția instanței și asupra analizei dosarului nr. X efectuată de comisia pe numele lui XXXXX, în conformitate cu care au fost întocmite protocoalele nr. 4 din 29 noiembrie 2018 și nr. 5 din 30 noiembrie 2018. În conformitate cu concluziile consiliului comisiei medicale, pe fondul evoluției infecției virale acute cu sindrom intestinal, curs moderat, la copil de la mama cu anamneza obstetricală împovărată, prezența

malnutriției și rahitismului, a avut loc un supradozaj de antipiretice, din istoricul de 100-120 mg, pe un interval de 3 ore, în doza zilnică maximă de 180 mg, rezultând sindromul Reye. De asemenea, consiliul medical a constatat că starea moderată a copilului s-a agravat în decurs de o oră, care indică o intoxicație pe fondul unei supradoze de medicamente antipiretice (Nurofen), care a dus la dezvoltarea unei complicații periculoase - sindromul Reye, în legătură cu ce a survenit decesul copilului (f.d. 95-98, vol. 2).

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 februarie 2022, a fost admis apelul, casată sentința în partea pedepsei aplicate și emisă în această parte o nouă hotărâre în baza art. 78 alin. (2) Cod penal, privind înlăturarea pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa orice funcții legate de activitatea medicală.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin citirea în ședința de judecată cu consemnarea în procesul-verbal a următoarelor probe: *copia certificatului de naștere a lui XXXXX, născut la XXXXX (vol. 1, f.d. 39); certificat medical de deces nr. 61 eliberat pe numele lui XXXXX din XXXXX (f.d. 40, vol. 1); copia prescripției eliberate de medicul de familie al IMSP CS Comrat Arabadji M.X pacientului XXXXX (vol. 1, f.d. 41); copia Trimiterii-extrasului eliberat de medicul de familie al IMSP CS Comrat Arabadji M.X din 25.06.2018, privind internarea la spital a pacientului XXXXX având vârsta de cinci luni (vol. 1, f.d. 42); copia cardului - confirmare nr. 372010 (vol. 1, f.d. 51-52); copia din Registrul de evidență a internării pacienților și renunțării spitalizării al IMSP SR Comrat nr. 15 din 20.06.2018, conform căruia la XXXXX la ora 21:00 a fost internat XXXXX născut la XXXXX, la secția de primire a pacienților în baza trimiterii-extrasului de la medicul de familie, însa lipsesc înregistrări în coloana „secția în care a fost internat pacientul”; același Registru conține înregistrare în care XXXXX, născut la XXXXX, la XXXXX, la orele 01:10, a fost adus cu ambulanța la IMSP SR Comrat unde a fost transferat la secția de terapie intensivă pediatrică (vol. 1, f.d. 56-59); copia fișei de post a medicului de gardă al IMSP spitalului raional Comrat numit după I. Gurfinkel, aprobată de Directorul IMSP SR Comrat Novac E.X, în baza ordinului nr. 102 din 07 august 2017, care conține semnătura inculpatului Ceavdari S.X. precum că a făcut cunoștință cu aceasta (Vol. 1, f.d. 60-61); copii ale rezultatelor testelor de laborator din 11 iulie 2018, care au fost supuse: Baraghin D., Baraghin N., Paiu M., Dușcova A., Dușcov M., Buiucî N., Dușcova S. (vol. 1, f.d. 128-134); documente care confirmă patronajul nou-născuților (vol. 1, f.d. 142-151); raportul expertizei medico-legale nr. XXXXX din 24.09.2018, conform concluziilor căruia, în timpul constatării medico-legale a cadavrului copilului XXXXX, născut la XXXXX, nu au fost depistate leziuni corporale. Decesul copilului XXXXX, născut la XXXXX, a survenit în urma infecției virale generalizate, însoțită de pneumonie interstițială, miocardită difuză interstițială, complicată de șoc toxic-infecțios cu sindrom trombohemoragic, fapt confirmat de datele constatării medico-legale și datele constatării histologice. În timpul cercetării medico chimice a sângelui copilului XXXXX, născut la XXXXX, alcool etilic nu a fost găsit în sânge (vol. 1, f.d. 167-171); raportul expertizei medico-legale în comisie nr.*

XXXXX din XXXXX; procesul-verbal al ședinței comisiei nr. 4 din 29 noiembrie 2018 privind analiza istoricului medical nr. 1739 a lui XXXXX, născut la XXXXX cu rezultat fatal (vol. 1, f.d. 193-196); procesul-verbal al ședinței comisiei nr. 5 din 30 noiembrie 2018 privind analiza istoricului medical nr. 1739 a lui XXXXX, născut la XXXXX cu rezultat fatal (vol. 1, f.d. 197-198); proces-verbal de audiere a reprezentantului părții vătămate a lui Dușcova S.X. în ședința de judecată din 25 mai 2020 (vol. 2, f.d. 23-24); procesul-verbal de audiere a martorului Arabadji Maria XX în ședința de judecată din 25 mai 2020 (vol. 2, f.d. 26-27); procesul-verbal de audiere a martorului Mavrodi Vitali XX în ședința de judecată din 25 mai 2020 (vol. 2, f.d. 29-30); procesul-verbal de audiere a martorului Patraman Natalia XX în ședința de judecată din 27 iunie 2020 (Vol. 2, f.d. 39); procesul-verbal de audiere a inculpatului Ceavdari S. în ședința de judecată din 16 februarie 2021; proces-verbal de audiere suplimentară al inculpatului Ceavdari S.X. în ședința de judecată din 21 mai 2021, (vol. 2, f.d. 60).

Instanța de apel a reținut că prima instanță a dat o calificare corectă a faptei inculpatului Ceavdari Saveli, a cărei vinovăție în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal nu se contestă și se confirmă prin materialele dosarului, precum și prin probe administrate atât la etapa urmăririi penale, cât și stabilite de către instanța de fond în ședința de judecată.

Instanța de apel de asemenea a menționat că, prima instanță apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, corect a analizat probele prezentate de către acuzatorul de stat privind faptul că inculpatul Ceavdari Saveli a săvârșit infracțiunea care i se încredințează ceea ce nu a obligat instanța să aibă dubii de veridicitatea lor și care au stat la baza învinuirii și l-a recunoscut legal pe inculpatul Ceavdari Saveli vinovat în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 213 lit.b) Cod penal.

Totodată, instanța de apel nu a găsit temeiuri legale de a pune aceste probe sub îndoială, întrucât ele sunt coordonate în mod integral cu materialele cauzei, ținând cont de utilitatea și veridicitatea lor și nu sunt negate de către însuși inculpat, care în ședința de judecată a instanței de apel și-a recunoscut vinovăția în fapta ce i se încredințează.

Instanța de apel a considerat că există temeiuri de casare parțială a sentinței instanței de judecată în privința inculpatului Ceavdari Saveli în partea pedepsei stabilite cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte.

Astfel, instanța de apel a reținut că, conform art. 213 lit. b) Cod penal, încălcarea din neglijență de către medic sau de către un alt lucrător medical a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, dacă aceasta a cauzat decesul pacientului se pedepsește cu închisoare de pînă la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Instanța de apel a statuat că, prima instanță la numirea inculpatului Ceavdari Saveli a pedepsei principale sub formă de 2 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, au fost respectate prevederile normelor procesuale, însă, există temeiuri pentru casarea parțială a sentinței judecătorești în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care în baza art. 78 alin. (2) Cod

penal, de înlăturat pedeapsa complementară sub forma privării de a ocupa orice funcții, legate cu activitate medicală, reieșind din următoarele.

Instanța de apel exprimându-se asupra necesității casării sentinței judecătorești în partea stabilirii pedepsei complementare sub forma privării de dreptul de a ocupa orice funcții legate de activitate medicală, a reținut că la stabilirea pedepsei complementare sub forma privării de dreptul de a ocupa anumite activități, instanța de judecată în prezența anumitor motive, precum și luând în considerare circumstanțele care atenuază ori agravează pedeapsa, este necesar de asemenea, să fie discutată problema oportunității aplicării acesteia în raport cu persoana, pentru care activitatea relevantă este legată de unica sa profesie, care este și unica sursă de venit pentru el și membrii familiei sale.

Astfel, instanța de apel a reținut că privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate potrivit art. 62 alin. (1) lit. b) Cod penal, este o pedeapsă care se aplică față de persoanele fizice care au săvârșit infracțiuni. Conform art. 62 alin. (4) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate se aplică atât ca pedepse principale, cât și ca pedepse complementare. Conform normelor părții speciale ale Codului penal, pedeapsa complementară poate fi stabilită ca obligatorie sau la viziunea instanței. Dacă legea, potrivit căreia infracțiunea săvârșită este calificată, prevede numirea obligatorie a pedepsei complementare, atunci neaplicarea acesteia de către instanță este admisă fie în condițiile prevăzute la articolul 79 Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, sancțiunea art. 213 Cod penal, în calitate de pedeapsă pentru infracțiunea comisă prevede pedeapsă cu închisoare de pînă la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani. Respectiv, pedeapsa complementară cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate nu este obligatorie, în legătură cu ce aplicarea sau înlăturarea acesteia se decide de către instanța de judecată.

Pe cauza respectivă prima instanță a conchis că *„corectarea și atingerea scopului pedepsei, prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, este posibilă în condiția aplicării inculpatului Ceavdari S.X. pentru comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, pedepsei penale cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții legate de activitate medicală pe un termen de 3 (trei) ani.*

Pedeapsa care urma a fi aplicată inculpatului Ceavdari Saveli pe deplin corepunde sancțiunii articolului în învinuirea înaintată inculpatului, este echitabilă și, în opinia instanței, va fi o măsură comparabilă de constrângere a statului și va avea funcție preventivă”.

Totodată, instanța de judecată nu și-a motivat hotărârea sa privind necesitatea aplicării pedepsei complementare, referindu-se în mod eronat la absența circumstanțelor atenuante în cauză.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Potrivit rechizitoriului, în calitate de circumstanță atenuantă în privința învinutului Ceavdari Saveli este indicat că acesta a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă (indicată în mod eronat o infracțiune ușoară).

Astfel, instanța de judecată a ignorat circumstanța atenuantă în privința inculpatului precizată în rechizitoriu art. 76 alin. (1) lit. a) Cod penal.

În afară de acestea, în ședința de judecată a instanței de apel, inculpatul a modificat temeiul apelului formulat, a recunoscut vinovăția în infracțiunea ce i se încredințează și se căiește sincer, care sunt considerate de către instanța de judecată ca circumstanțe atenuante art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal.

În contextul celor expuse, instanța de apel a reținut că în conformitate cu prevederile art. 78 alin. (2) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

Reișeind din cele expuse, instanța de apel a găsit cerințele apelanților ca fiind întemeiate a părții apărării de casare a sentinței judecătorești în partea stabilirii pedepsei complementare întrucât au fost încălcate normele Codului penal, ce regementează individualizarea pedepsei.

Totodată, instanța de apel a considerat că pe dosar urmează de menținut sentința judecătorească în partea stabilirii pedepsei principale, iar în partea pedepsei complementare urmează a fi casată, deoarece în virtutea circumstanțelor atenuante sunt temeiuri de aplicare a prevederilor art. 78 alin. (2) Cod penal și înlăturarea pedepsei complementare cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții legate de activitatea medicală.

Ajungând la concluzia privind admiterea apelului și înlăturarea pedepsei complementare cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții legate de activitate medicală către inculpatul Ceavdari Saveli, instanța de apel a luat în considerare persoana inculpatului, și anume faptul că nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, la locul de trai și la locul de muncă se caracterizează pozitiv, și-a recunoscut vinovăția în infracțiunea ce i se încredințează, în perioada de muncă are diplome și distincții, își întreține părinții în vârstă și părinții soției sale, care sunt pensionari și au un venit insuficient, fără antecedente penale.

Pe cauză au fost stabilite două circumstanțele atenuante susmenționate, prevăzute de art. 76 Cod penal, iar circumstanțe agravante conform art. 77 Cod penal nu au fost stabilite de instanța de apel.

Fără a pune la îndoială vinovăția inculpatului în fapta ce i se încredințează și, de asemenea, fără a învinui alte persoane în consecințele survenite, la aplicarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de faptul că, potrivit concluziilor expertizei medico-legale complexe nr. XXXXX din XXXXX alături de internarea tardivă asociată cu acțiunea/inacțiunea inculpatului au mai fost gravitatea bolii și neadresarea la timp la medic.

Pe lângă circumstanțele care caracterizează personalitatea inculpatului, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont și de factorii sociali obiectivi legate de

lipsa medicilor calificați în Republica Moldova în general și în UTA Găgăuzia în special, precum și starea de urgență în țară în domeniul sănătății publice.

Astfel, instanța de apel constatând existența unor circumstanțe atenuante, consideră că este posibilă potrivit art. 78 slin. (2) Cod penal în privința inculpatului Ceavdari Saveli înlăturarea pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa orice funcții legate de activitate medicală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

- *procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia*, prin care invocînd ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare;

- *avocatul Doroftei Roman în numele succesului părții vătămate Baraghin Nina*, prin care invocînd ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare;.

5.1. În motivarea recursului procurorul invocă că, la judecarea cauzei, instanța de apel a examinat sub toate aspectele complet și obiectiv probele administrate la dosar, just a încadrat fapta comisă, corect ajungînd la concluzia despre vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.213 lit.b) Cod penal, însă, la stabilirea pedepsei, eronat a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără ca în privința acestuia să fie aplicată pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Susține că, la stabilirea pedepsei instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 78 alin.(2) Cod penal și eronat au ajuns la concluzia înlăturării pedepsei complementare, or, inculpatul nu a dat dovadă de o conduită profesională exemplară pentru a răspunde cu succes cerințelor pacientului, astfel încât întreaga capacitate profesională a fost alterată de încălcarea obligațiilor profesionale. Concomitent, instanța de apel nu a luat în considerație comportamentul inculpatului care era obligat să-și execute cu diligență obligațiile profesionale, în raport cu pacientul, comportamentul acestuia în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei, care nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, nu a reparat paguba comisă prin infracțiunea, nu a cerut scuze de la mama copilului, prin infracțiunea comisă de inculpat a survenit decesul copilului, a fost prejudiciată considerabil imaginea organelor publice și instituțiilor de stat, a fost subminată încrederea cetățenilor în competența profesională a angajaților din sistemul medical, în exercitarea atribuțiilor lor.

Relevă că, comiterea infracțiunii a fost direct legată de exercitarea funcției de medic, ceea ce sporește considerabil gradul social-periculos al faptei comise, însă instanța de apel a ignorat această circumstanță importantă la individualizarea pedepsei complementare. Aceleași circumstanțe ce au fundamentat neaplicarea pedepsei complementare în privința inculpatului, au fost considerate atenuante și indicate de către instanța de apel la deducerea concluziei privind menținerea aplicării prevederilor art.90 Cod penal. Inculpatul Ceavdari Saveli beneficiind atât de suspendarea executării pedepsei cu închisoare, cât și de eliberarea de la pedeapsa complementară.

Opinează că, în cauza dată nu există și nu au fost stabilite careva circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului Ceavdari Saveli ce ar permite de a concluziona că corectarea lui este posibilă fără executarea pedepsei complimentare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

5.2. În motivarea recursului avocatul Doroftei Roman în numele succesorului părții vătămate Baraghin Nina invocă că, la examinarea cauzei, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 2 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale - dreptul la viață și ilegal a restituit acțiunea formulată de apărătorul succesorului părții vătămate.

Menționează că, erorile comise de instanța de apel, confirmă incontestabil că succesorul legal nu a beneficiat de un proces echitabil și nici de un recurs efectiv, drepturi prevăzute de art. 6 și 13 CEDO, fiindu-i îngădit accesul la justiție (art. 19 Cod de procedură penală și art. 20 din Constituția R. Moldova).

Totodată, susține că abordarea superficială a probatoriului în cauză, cât și nemotivarea concluziilor instanței de apel sunt contrare principiilor stabilite în jurisprudența instanței europene de contencios al drepturilor omului, care impun analiza fiecărei probe pertinente speței, precum și a coraportului dintre toate probele administrate, sub aspectul stabilirii „dincolo de orice dubii rezonabile”, prin raționamente satisfăcătoare și convingătoare a cauzei decesului (Velikova c. Bulgariei, hotărâre din 18.05.2000).

Constată că, inculpatul după săvârșirea infracțiunii nu și-a cerut scuze de la partea vătămată și a continuat să aibă un comportament obraznic și neadecvat, să susțină nevinovăția în infracțiunea incriminată, refuzând categoric să achite prejudiciile materiale, alte acțiuni imorale față de partea vătămată, motive care îndreptățesc pretinderea prejudiciului moral.

Atestă că, în partea descriptivă a deciziei contestate lipsește cu desăvârșire motivarea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 79 Cod penal, coroborată la circumstanțele conținute în dispoziția acestei norme de drept. Motivarea deficitară a deciziei în cazul dat este indispensabilă însăși calității actului de justiție și constituie o situație, ce nu poate fi trecută sub tăcere, de vreme ce generează o încălcare esențială a drepturilor pentru o parte la proces - succesorul părții vătămate Baraghin Nina.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri ordinare în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Reieșind din conținutul recursurilor declarate, Colegiul penal atestă că recurenții fac referință la erorile prescrise la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, concretizate prin omisiunea instanței de apel de a se expune asupra tuturor argumentelor invocate în apel, dar și pronunțarea unei hotărâri nemotivate, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Cu referire la temeiul indicat de către recurenți, prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume ce ține de alegerile, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal consideră, că acest temei de casare nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate.

Deși, în prezenta speță recurenții invocă ca temei de casare faptul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în argumentarea recursurilor, aceștia nu au indicat clar asupra căror argumente esențiale nu s-a expus această instanță, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, iar instanța de recurs ordinar la acest capitol invocă că nu poate fi acceptată, or contravine constatărilor instanței de apel în prezenta speță, întemeiate just pe cumulul de probe descris și apreciat în decizia sa.

Opozant celor invocate de recurenți instanța de recurs ordinar atestă că, instanța de apel a motivat cu suficientă amplitudine în cuprinsul deciziei atacate, soluția adoptată în prezenta speță.

Colegiul menționează că, instanța de apel, investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, s-a expus suficient în partea individualizării pedepsei și modului de executare a acesteia, astfel încât concluziile sale să conțină raționamente întemeiate asupra pedepsei aplicate inculpatului Ceavdari Saveli.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar remarcă din textul deciziei atacate, că se constată faptul motivării de către instanța de apel a hotărârii adoptate, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv decizia atacată cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la casarea sentinței primei instanțe în partea pedepsei aplicate și emisă în această parte o nouă hotărâre în baza art. 78 alin.(2) Cod penal, privind înlăturarea pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa orice funcții legate de activitate medicală, în rest fiind menținută sentința, expunându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

Totodată, Colegiul penal conchide că deși recurenții invocă dezacordul cu soluția instanței de apel în partea excluderii pedepsei complementare privarea de dreptul de a ocupa orice funcții legate de activitate medicală, aceștia nu au adus nici un argument relevant în susținerea acestor solicitări, iar analizând partea descriptivă a deciziei instanței apel (reflectată la pct. 4.1 a prezentei decizii) se atestă că instanța de apel s-a expus detaliat asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, just a analizat probele

și le-a dat apreciere cuvenită, respectând prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia că pedeapsa stabilită prin sentință este întemeiată, fiind echitabilă în raport cu faptele comise, însă prima instanță nu și-a motivat hotărîrea sa privind necesitatea aplicării pedepsei complementare și a omis faptul prezenței circumstanței atenuante în privința inculpatului Ceavdari Saveli. Astfel, instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului, nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs invocat prin prisma pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanțele de fond și-au motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu au admis careva erori, stabilind justificat înlăturarea pedepsei complementare privarea de dreptul de a ocupa orice funcții legate de activitatea medicală în privința inculpatului Ceavdari Saveli.

Cu referire la criticele invocate de recurenți, precum că a fost efectuată o individualizare injustă a pedepsei în privința inculpatului, instanța de recurs relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Prin urmare, instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii penale. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea

infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. Pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal, corect a menținut sentința primei instanțe în partea stabilirii pedepsei principale, iar în partea pedepsei complementare a casat-o deoarece potrivit rechizitoriului, în calitate de circumstanță atenuantă a fost indicat că inculpatul Ceavdari Saveli a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, or, în conformitate cu prevederile art. 78 alin.(2) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

Colegiul penal reține că, sancțiunea art. 213 lit. b) Cod penal, prevede expres și univoc pedeapsa cu închisoare de pînă la 3 ani *cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani*.

Astfel, Colegiul penal constată că, potrivit prevederilor art.78 alin.(2) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară care nu este obligatorie („cu sau fără”) prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită poate fi înlăturată.

Analiza normei cuprinse în art. 78 alin. (2) Cod penal denotă că aceasta nu este o normă imperativă, ci dispozitivă, instanța fiind în drept să o aplice sau nu la soluționarea cauzei. Din conținutul acestei norme și jurisprudența Curții Supreme de Justiție în domeniu, prevederile art. 78 alin. (2) Cod penal, cu privire la înlăturarea pedepsei complementare, pot fi aplicate doar în cauzele cu referire la infracțiunile pentru care pedeapsa complementară este una alternativă, neobligatorie, fiind utilizată sintagma ”cu (sau fără)”.

Prin urmare, norma penală în cauză instituie un drept în sarcina instanței de judecată ca, în situația în care, se constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii și lipsa circumstanțelor agravante, pedeapsa complementară opțională, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a conchis că, în prezența circumstanțelor atenuante, este posibilă potrivit art. 78 alin.(2) Cod penal în privința

inculpatului Ceavdari Saveli înlăturarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa orice funcții legate de activitatea medicală.

Legislatorul a indicat, că se aplică art. 78 alin. (2) Cod penal, doar dacă sancțiunea normei prevede cu sau fără aplicarea pedepsei complementare, iar instanța de judecată fără aplicarea cărorva norme suplimentare, la propria apreciere și reieșind din circumstanțele cauzei (inclusiv atenuante și agravante) poate să nu aplice pedeapsa complementară, deoarece acest drept îi este acordat direct de sancțiunea articolului respectiv.

La neaplicarea pedepsei complementare, instanța de apel, în baza art. 78 alin.(2) Cod penal, a ținut cont de circumstanțele atenuante care permit aplicarea acestei prevederi inculpatului Ceavdari Saveli - caracteristica exclusiv pozitivă, recunoașterea vinovăției, în perioada de muncă are diplome și distincții, își întreține părinții în vîrstă și părinții soției sale, care sunt pensionari și au venit insuficient, fără antecedente penale. Careva circumstanțe agravante nu au fost constatate, deoarece lipsesc.

Totodată, instanța de apel pe lîngă circumstanțele care caracterizează personalitatea inculpatului, la stabilirea pedepsei a ținut cont și de factorii sociali obiectivi, lipsa medicilor calificați în Republica Moldova în general și în UTA Găgăuzia în special, precum și starea de urgență în domeniul sîntății publice.

Prin urmare, Colegiul constată că sunt neîntemeiate alegațiile recurenților precum că nu a fost motivată aplicarea prevederilor art. 78 alin.(2) Cod penal, stabilindu-i inculpatului Ceavdari Savei o pedeapsă prea blîndă, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune care face parte din categoria celor mai puțin grave.

Referitor la alegațiile recurenților precum că instanța de apel nu a motivat aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal în privința inculpatului Ceavdari Saveli, Colegiul penal le respinge ca neîntemeiate, or, neaplicarea pedepsei complementare potrivit art. 79 Cod penal, poate avea loc doar în cauzele cu referire la infracțiunile pentru care pedeapsa complementară este una obligatorie, în speță, nefiind constatate circumstanțele indicate.

Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Din considerentele expuse, instanța de recurs ordinar conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles

ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către recurenți prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia și de către avocatul Doroftei Roman în numele succesorului părții vătămate Baraghin Nina, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Ceavdari Saveli XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **09 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie